

Et andet Mindretal (Berg, Bonne, Eriksen og Ploug) finder det vel naturligt, at Regjeringen efter gjentagne Opfordringer har ladet udarbejde en samlet Forsvarspan, og erkjender, at demnes tekniske Enkeltheder ere udarbejdede med stor Dygtighed og Omhu; men vi tvivle, om det er heldigt, at denne Plan paa een Gang fastslaas ved Lov, og at fremtidige Regjeringer og Rigsdage bindes til saa store overordentlige Udgifter, som foreslaaet, for et Tidsrum af 12 Aar, i hvilket der kan foregaa betydelige Forandringer i Statens politiske og økonomiske Forhold. Vi frygte tillige for, at man ved at give Kjøbenhavns Landbefæstning en fremtrædende Plads i det foreliggende Forslag — medens den i det af 1876 kun var stillet i Udfigt — snarere vil forsinke end fremme Udførelsen af alle de foreslaaede Foranstaltninger, medens det forekommer os at være vigtigt af Alt, at der nu omsider bliver begyndt paa saadanne.

Af de i Forslag bragte Foranstaltninger forekommer ingen os at være saa paatrængende nødvendig som Hovedstadens Beskyttelse mod et Bombardement fra Søsiden ved nye Fæstningsanlæg, nemlig et stærkt Søfort paa Middeldgrundens Nordspids og 2 mindre Kystbatterier. Alt, hvad herom er sagt i foranstaaende Betænkning, tiltræde vi.

Det andet paatrængende Forslag er efter vor Mening Flaadens Forøgelse ved Nybygninger, efter den i Søværnsloven af 28de Mai 1880 fastslaede Plan, saa at den, naar den ikke behøves mere til Kjøbenhavns Beskyttelse, kan løbe ud, for at løse sin vigtigste Opgave under en udbrydende Krig, nemlig at bevare Forbindelsen mellem Landsdelene saa længe som muligt. Vi skulle ligesaa lidt som det relative Flertal indlade os paa at drøfte Flaadens Sammensætning i det Enkelte; men vi antage, at der i 6 til 7 Aar kan bygges 2 à 3 kraftige Pandserbatterier (paa Værftet) og 1 større upandsret Skib (paa et privat Værft) foruden nogle større og mindre Torpedobaade.

Den tredie Foranstaltning, som vi holde, om ikke for saa paatrængende som de to fornævnte, saa dog for høist ønskelig at faae udført inden nævnte Tidsrums Udløb, er Anlægget af den paatænkte Flaadestation i Agersø Sund. Vi ere vel ingenlunde blinde for de Mangler, der besværre ikke kunne afhjælpes ved dette Anlæg, eller derfor, at det ogsaa i Fredstid vil behøve en forholdsvis stærk Besætning; men da man ved de foretagne Undersøgelser ikke har kunnet finde noget heldigere Støttested for Flaaden i eller ved Storebælt, ere vi enige i at holde paa dette.

Vi anse det endelig for saare ønseligt, ja vilde tillægge det megen indre politisk Betydning, om der kunde bygges en virkelig Fæstning i det sydpøstlige Sjælland, og vi anbefale derfor tillige med det relative Flertal paa det varmeste dette

Spørgsmaal til omhyggelig og alvorlig Overveelse.

Hvad derimod angaar Kjøbenhavns Landbefæstning, da holde vi det visstelig for ønseligt; at Hovedstaden ogsaa befæstes paa Landtiden; men det forekommer os at være et billigt og naturligt Krav, at man, inden man skriver til dette store Foretagende, faar en klarere Oversigt, end der efter vort Skjøn af det Foreliggende kan have, over de aarlige økonomiske Offre, det vil koste Staten. Trods denne Betænknelighed have vi dog paa dette Sagens Trin villet forene os med Udvalgets relative Flertal om at indstille Lovforslagets uforandrede Betagelse, fordi vi tro, at Forsvarssagen fremmes bedst og hurtigst derved, at Folkethingets Mening indhentes om det hele Forslag. Og uagtet dette nu ikke vil kunne ske i indværende Rigsdagsamling, kunne vi ikke gaa ind paa den foreslaaede Dagsorden, men tilraade Lovforslagets videre Fremme.

Et tredie Mindretal (Carstensen) kan ikkun med Forbehold slutte sig til det relative Flertal og skal til Belysning af sin Stilling udtale Følgende:

Hvis man gik ud fra, at det foreliggende Lovforslag blev ophjævet til Lov, da vilde det i en længere Mærtske blive Rammen ikke blot for Fæstningsanlæggenes og Flaademateriellets Udvikling, men ogsaa for de Forandringer, som Ordningslovene for Hær og Flaade efterhaanden maatte undergaa, og det vilde senere være saare vanskeligt at komme udenfor denne Ramme. Ved Bestemmelsen af Lovforslaget gjælder det derfor at gjøre sig Rede for, om de forskellige Foranstaltninger hver for sig ere stikede til at fyldestgjøre Fordringerne. Finder man, at dette ikke er Tilfældet, og er den finansielle Begrænsning, indenfor hvilken samtlige Foranstaltninger skulle holdes, af den Bestaffenhed, at der maa bringes større Offre paa et eller andet Punkt, da staar man overfor et „Enten—Eller“ og er henvist til at gjøre sig det klart, om det er paa det rette Punkt, Forslaget har nedtemt Kravene til Udviklingen. Det er med dette for Die, at jeg skal berøre Hovedpunkterne i Forslaget.

De Principer for Udviklingen af Landets Forsvar, som Lovforslaget gaar ud fra, godkjender jeg i samme Maal som tidligere og kan altsaa tiltræde en stor Del af de almindelige Betragtninger, hvormed Betænkningen indledes; men jeg maa dog særlig fremhæve, at Kjøbenhavns Befæstning mod Søsiden netop af de i Betænkningen anførte Grunde maa anses som en Foranstaltning, der er af overveiende Betydning, og at jeg henfset til Flaadens Frigjørelse nærer nogen Tvivl, om det